

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Legátová Tereza**

Termín SZZ: květen 2024

Název DP: **Porovnání metod a technik dramatické výchovy
a čtenářských strategií při práci s bajkami**

Datum posudku: 16.5.2024

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: doc.MgA.Mgr. Ivana Sobková

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např.příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle , obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky v citacích, nejasnosti v citaci a parafrázi v textu	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Cílem diplomové práce Terezy Legátové je zkoumat efektivitu využití metod a technik dramatické výchovy a čtenářských strategií při práci s bajkami v literární výchově. Zaměřuje se také na porovnání těchto postupů, metod, technik a strategií.

Teoretická část se na základě dostupné odborné literatury zcela logicky v duchu tématu věnuje třem zásadním oblastem: dramatické výchově, čtenářským strategiím a žánru bajky. Kapitola o DV seznamuje čtenáře se charakteristikou dramatické výchovy, základními pojmy (hra, tvořivost, prožívání, zkušenost, fikce atd.) a metodami a technikami, ze kterých konkrétně vybírá a popisuje ty metody, které považuje za vhodné a přínosné pro práci s literární látkou a které použila a ověřila v praktické části. Další kapitola přináší důležité informace o čtenářských dovednostech a strategiích, čtenářské gramotnosti, funkční gramotnosti a ověřovaných funkčních metodách a postupech. V části věnované literárnímu žánru bajky popisuje její stavbu,

využití v dramatické a literární výchově a nezapomíná i na kritéria výběru vhodné předlohy pro práci dramatickových metodami, tj. zejména požadavek dramatickosti. Každá jednotlivá kapitola ještě funkčně zasazuje dotčená témata do kontextu Rámcově vzdělávacího plánu pro ZŠ. Text je vystavěn logicky, srozumitelně a věcně.

Praktická část byla realizována se žáky 4.ročníku ZŠ, ve kterém je diplomantka třídní učitelkou. Stanovila si čtyři základní výzkumné otázky: Jaký efekt na porozumění čteného textu bajek u žáků 4. třídy má využití metod a technik DV? Jaký efekt na porozumění přečteného textu bajek u žáků 4. třídy má využití čtenářských strategií? Dochází k lepšímu porozumění textu bajek využitím metod a technik DV nebo čtenářských strategií? Jakým způsobem bude ovlivněno žákovo porozumění textu bajek při využití metod a technik DV a čtenářských strategií? Na základě pěti vybraných bajek ze sbírky Ezopovy bajky v převyprávění J.Žáčka vytvořila deset lekcí – pět s využitím metod DV a pět lekcí využívajících čtenářských strategií, což dle mého názoru velmi dobře umožňuje srovnání jednotlivých postupů a jejich efektivity. Na základě realizace lekcí, reflexí průběhu a polostrukturovaných rozhovorů s vybranými žáky dochází k závěru, že metody a techniky DV a čtenářské strategie se mohou při práci s textem vzájemně vhodně doplňovat a poskytovat žákům různorodé způsoby učení a rozvoje dovedností. Ukázalo se, že na základě prožití konkrétních situací z příběhu pomocí metod DV žáci dokázali s porozuměním popsat pocity jednotlivých postav, motivy, vztahy, vlastnosti. Diplomantka si také citlivě všímá, jak soustavnou a dlouhodobější práci s metodami DV a čtenářskými strategiemi dochází ke zlepšení porozumění textu, přesnějším formulacím myšlenek, výstižnějšímu převyprávění děje. Samotné lekce jsou vystavěny smysluplně, s využitím široké škály metod a mohou být inspirativní i pro další pedagogy. K limitům výzkumu, které autorka uvádí bych ještě přidala problematiku vedení lekcí různými lektory – střídaly se dle popisu dva lektori/rky – což může průběh i výsledek programu také výrazně ovlivnit. V závěru formuluje výsledky svého zkoumání, cíle byly naplněny.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Oceňuji zodpovědný a pečlivý přístup v přípravné fázi projektu a ověřování funkčnosti zvolených výzkumných a organizačních postupů, čímž byla práce obohacena o další čtyři lekce, jejichž scénáře jsou k dispozici v přílohách a mohou být další inspirací pro další pedagogy.

Nicméně bych s ohledem na čtenáře doporučila přehlednější členění záznamu scénářů jednotlivých lekcí a zpřesnění popisu některých aktivit či detailů podstatných pro realizaci, např. str. 96 /Kolektivní postava/Učitel v roli – není jasné o jakou situaci jde, jaký konflikt se řeší?; str. 100/ Čajová party – jaké obrázky, slova, věty žáci od učitele dostávají, apod.

V reflexích autorka projevuje velkou citlivost a vnímavost k dění ve skupině i k potřebám jednotlivců, nabízí možná řešení problematických situací, příp. vhodnější volbu metod či zpřesnění zadání.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

- Které konkrétní metody, které jste využívala v projektu, se Vám osvědčily nejvíce? A proč?
- Lekce jste realizovala ve čtvrtém ročníku ZŠ. Doporučila byste je, tak jak jsou vystavěny, i pro ročníky starší či mladší? Proč?
- Co Vás samotnou na Vašem výzkumu nejvíce obohatilo a nejvíce překvapilo.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: I.Sobková